

ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
імені В. СТЕФАНИКА

Відділ бібліотекознавства

**БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
ПУБЛІКАЦІЙ З ПРОБЛЕМ БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА,
БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВА ТА КНИГОЗНАВСТВА**

Випуск 2

Львів – 2025

Бібліографічний покажчик публікацій з проблем бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства / уклад.: В. О. Мудроха, М. М. Саган,; відп. ред. Л. В. Сніцарчук; ЛННБ України ім. В. Стефаника, Відділ бібліотекознавства. — Львів, 2025. — Вип. 2. — 47с.

Систематизовано бібліографічні записи публікацій, що стосуються ключових проблем бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства, інформології та книгознавства. До покажчика увійшли матеріали, які надійшли до відділу бібліотекознавства Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника протягом 2025 року, зокрема анотовані бібліографічні описи статей з провідних фахових періодичних видань: «Бібліотечний вісник», «Вісник Книжкової палати», «Бібліотечна планета», «Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського», «Вісник Харківської державної академії культури : збірник наукових праць», «Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника : збірник наукових праць», «Пресознавство», «Бібліотечний Меркурій», «Документознавство. Бібліотекознавство. Інформологія» та інших.

Тематика статей охоплює історію бібліотечної справи та актуальні питання її розвитку на сучасному етапі, організаційні та функціональні особливості діяльності бібліотек України, зокрема питання збереження національної культурної спадщини та адаптації роботи установ в умовах воєнного стану і протистояння збройній агресії російської федерації, а також аспекти впровадження новітніх бібліотечних технологій: від формування цифрових колекцій та електронних бібліотек до забезпечення вільного й оперативного доступу користувачів до книжкових пам'яток. Інформативна насиченість бібліографічних записів посилена включенням описів законодавчих та нормативно-правових актів, затверджених у досліджуваний період, які регламентують не лише бібліотечну та інформаційну сфери, а й загальне суспільно-політичне, наукове та культурне життя держави.

З метою забезпечення зручності пошуку, усі матеріали покажчика систематизовано за тематичними розділами, а саме видання доповнене іменним покажчиком авторів публікацій та покажчиком бібліотек. Видання розраховане на широке коло фахівців. Воно адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам, які спеціалізуються у галузях бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства, інформології, книгознавства та архівної справи, а також буде корисним для студентів, аспірантів і докторантів, які здобувають освіту чи проводять дослідження у закладах вищої освіти або наукових установах, а також для працівників бібліотек, архівів, музеїв, видавничих і книготорговельних підприємств.

Укладачі: **В. О. Мудроха, М. М. Саган,**

Відповідальний редактор **Л. В. Сніцарчук**

Комп'ютерне верстання **М. М. Саган**

ЗМІСТ

Бібліотекознавство.....	4
Розвиток бібліотечної справи і бібліотекознавства.....	5
Законодавчі та нормативно-правові документи в галузі бібліотечної справи.....	7
Організація і управління в бібліотечній справі.....	9
Бібліотечний маркетинг. Бібліотечні кадри.....	12
Історія бібліотечної справи та бібліотекознавства.....	16
Видатні діячі бібліотечної справи.....	18
Міжнародне співробітництво.....	20
Бібліотечна система України. Окремі бібліотеки.....	24
Основні напрями бібліотечної діяльності.....	26
Формування бібліотечних фондів.....	30
Стародруки, рідкісні видання. Колекції, архіви.....	31
Інформаційне обслуговування. Сучасні технології в обслуговуванні користувачів.....	33
Організація електронних бібліотечних ресурсів.....	34
Методичне забезпечення бібліотечної діяльності. Інноваційна діяльність.....	35
Бібліографознавство.....	38
Книгознавство.....	39
Іменний покажчик.....	43
Покажчик бібліотек.....	47

Бібліотекознавство

1. Драпалюк Д. М. Публікаційна діяльність з бібліотекознавства та інформаційних наук / Д. М. Драпалюк // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2025. – Вип. 67. – С.164-184. – Бібліогр.: с. 181-182 (28 назв).

Розглянуто тенденції публікаційної діяльності з освітньої тематики у сфері бібліотекознавства та інформаційних наук у наукових фахових журналах, заснованих провідними освітніми закладами й науковими інституціями України. Означено особливості темпоральності публікаційної активності з освітньої діяльності з бібліотекознавства та інформаційних наук, вивчено тематичну пріоритетність публікування, виявлено рівні публікаційної діяльності персоналій. Встановлено чітку тенденцію до зростання публікаційної діяльності з освітньої тематики протягом 2018–2023 рр.

2. Думанський Н. Інформаційна система формування контенту наукової бібліотеки / Нестор Думанський // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2025. – Вип. 74. – С. 75-89. – Бібліогр.: с. 86-87 (7 назв).

Розроблено та теоретично обґрунтовано концептуальну модель інформаційної системи наукової бібліотеки, що забезпечує формування релевантного контенту і підбір літератури шляхом комплексного аналізу показників користувацької взаємодії та впровадження механізму оцінки довіри до користувацьких відгуків.

3. Копієвська О. Документно-інформаційні комунікації в центрах культурних послуг / Ольга Копієвська, Юрій Щербак // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №5 (346). – С. 39-44. – Бібліогр.: с. 44 (13 назв).

Досліджено теоретико-практичні засади документно-інформаційних комунікацій в системі забезпечення функціонування центрів культурних послуг. Проведено аналіз впливу публічної інформації, організаційно-розпорядчих документів, їх значення в документно-інформаційній комунікації, осмислено їх

виняткову роль в ефективному управлінні досліджуваного закладу культури. З'ясовано теоретико-практичну перспективність в осмисленні різних видів документального, інформаційного та комунікативного забезпечення ефективної діяльності центрів культурних послуг.

4. Радченко А. Соціальні комунікації і наукові журнали: необхідність залучення і нові можливості / Анна Радченко // Бібліотечний вісник. – 2025. – № 3. – С. 3-15. – Бібліогр.: с. 12-13 (14 назв).

Визначено й проілюстровано систему засобів соціальних комунікацій та інформаційних ресурсів, які можуть бути пов'язані з науковими періодичними виданнями, окреслено їхнє значення для постійного підвищення помітності отриманих науковими установами результатів та популяризації знань у віртуальному просторі. Вперше розглянуто важливість соціальних комунікативних практик і залучення до них наукових журналів як електронних інформаційних ресурсів у розрізі їх значення не тільки для популяризації знань, а й для підвищення помітності й рейтингу наукових установ, зокрема для поліпшення результатів державної атестації.

5. Румик Д. Бібліотечний медіапростір: теоретичний аспект / Дмитро Румик // Бібліотечний вісник. – 2025. – № 4. – С. 61-70. – Бібліогр.: с. 67-68 (21 назва).

Отримано результати, які дозволили у сучасному бібліотекознавстві сформулювати визначення поняття «бібліотечний медіапростір» як складне явище певної упорядкованої конфігурації. Медіапростір є складною системою, яка організована за принципом мережі, а властива йому віртуальність трансформує систему комунікацій, змінюючи характер взаємодії у процесі інформаційного обміну, створення і передання інформації.

Розвиток бібліотечної справи і бібліотекознавства

6. Забіянов Є. Краєзнавчий відеоконтент бібліотеки на YouTube-каналі / Євген Забіянов, Тетяна Новальська // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.14. – С. 20-32. – Бібліогр.: с. 28-29 (22 назви).

Узагальнено процес використання бібліотеками відео-хостингу в контексті адаптації до нових медійних реалій. Розглянуто роль бібліотечних YouTube-каналів у просуванні місцевої історії, культури і традицій. Виявлено особливості та спільні риси краєзнавчого відеоконтенту бібліотек і з'ясовано нові підходи у збереженні локальної ідентичності.

7. Загуменна В. Перспективи застосування імерсивних технологій у діяльності бібліотек України / Віра Загуменна // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.14. – С. 66-75. – Бібліогр.: с. 72-73 (23 назви).

Розглянуто виклики, які постали перед бібліотеками України та які останнім часом, доводять їх здатність до адаптації в різних умовах, зокрема, ефективно працювати дистанційно і максимально повно забезпечувати інформаційні, освітні, соціокультурні та дозвілєві потреби користувачів, переорієнтовуючи основні напрямки діяльності бібліотек відповідно до вимог сучасного суспільства. В цих умовах кіберпростір імерсивних технологій не повинен бути проігнорований бібліотекою як соціально-культурним закладом із гуманістичним підходом.

8. Ісаєва О. Авторитетна робота в національній бібліотеці / Ольга Ісаєва, Марина Дорош, Тетяна Власова // Бібліотечний вісник. – 2025. – № 3. – С. 73-84. – Бібліогр.: с. 81-82 (13 назв).

Проведено аналіз сучасного стану відповідальності національних бібліотек за створення та підтримку національних авторитетних файлів. Доведено, що авторитетна робота в національних бібліотеках функціонує в різних форматах як сервіс для каталогізаційного процесу та організації пошуку в різних бібліотечно-інформаційних масивах. Обґрунтовано необхідність створення національними бібліотеками авторитетних файлів, які в умовах інтеграції та розробки єдиної методики авторитетної роботи набудуть статусу єдиного національного авторитетного файлу для представлення в пошукових системах міжнародних ідентифікаторів.

9. Кропачева Н. М. Тенденції розвитку та технологічного оновлення сучасних наукових бібліотек: інформаційно-аналітичний огляд / Наталія Миколаївна Кропачева // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2025. – Вип. 1 (33). – С.169-183. – Бібліогр.: с. 179-180 (28 назв).

Представлено результати інформаційно-аналітичного аналізу тенденцій розвитку наукових бібліотек закладів вищої освіти країн Європейського Союзу, Великобританії, Індонезії, Індії, США та України. Розглянуто стан відображення розвитку наукових бібліотек в контексті короткотривалої та довгострокової перспективи.

10. Соколов В. Ю. Розвиток довідкових видань з бібліотечної справи та становлення бібліотечної енциклопедистики в Україні / Віктор Юрійович Соколов // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2025. – Вип. 1 (33). – С.108-131. – Бібліогр.: с. 125-127 (53 назви).

Визначено сутність, завдання та особливості становлення бібліотечної енциклопедистики. Висвітлено розвиток довідкових, у тому числі – енциклопедичних, видань з бібліотечної справи та суміжних галузей в окремих країнах світу та в Україні у другій половині XX – на початку XXI ст. З'ясовано та обгрунтовано важливість створення та поширення бібліотечних довідково-енциклопедичних видань для розвитку бібліотекознавства та галузевої енциклопедистики.

Законодавчі та нормативно-правові документи в галузі бібліотечної справи

11. Калюжна Н. Нормативно-правове підґрунтя врегулювання питань відкритої науки в Україні / Наталія Калюжна // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2025. – Вип.15. – С. 23-37. – Бібліогр.: с. 31-33 (33 назви).

Здійснено аналіз нормативно-правового регулювання відкритої науки в Україні. Висвітлено основний перелік нормативних документів, що регулюють відкриту науку. Визначено тенденції розвитку законодавчої бази та окреслено проблемні питання, що потребують вирішення на державному рівні.

12. Кершис А. Центральний державний архів громадських об'єднань та українці в системі архівних установ України: нормативно-правовий аспект / Андрій Кершис // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №10 (351). – С. 33-38. – Бібліогр.: с. 36-37 (17 назв).

Розглянуто нормативно-правовий аспект функціонування Центрального державного архіву громадських об'єднань та українці (ЦДАГОУ) в контексті сучасної архівної політики України. Проведено аналіз основних законодавчих і підзаконних актів, які регламентують діяльність архівної установи, що спеціалізується на зберіганні документів політичних партій, громадських організацій, опозиційних рухів, особових архівів і матеріалів української діаспори. Обґрунтовано значення архіву як головної інституції у збереженні національної пам'яті, формуванні історичної ідентичності та розвитку відкритого інформаційного простору.

13. Сенченко М. Функціонування системи обов'язкового примірника електронних видань у різних країнах / Микола Сенченко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №10 (351). – С. 3-10. – Бібліогр.: с. 10 (7 назв).

Проведено дослідження, в якому зосереджено увагу на особливостях реєстрації, зберігання та використання обов'язкових електронних примірників видань в інших країнах, а саме: США, Великій Британії, Німеччині, Франції, Австралії, Канаді, Індії. Результати дослідження допоможуть МКСК ухвалити виважене рішення щодо проєкту ЗУ "Про внесення змін до Закону України "Про обов'язковий примірник документів".

14. Юдов А. М. Електронні сервіси в діяльності українських бібліотек: нормативно-правове забезпечення / А. М. Юдов // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2025. – Вип. 67. – С.125-137. – Бібліогр.: с. 134-135 (27 назв).

Досліджено нормативно-правове забезпечення у сфері впровадження електронних сервісів у діяльність українських бібліотек. Проаналізовано законодавче підґрунтя трансформаційних процесів в інформаційно-бібліотечній сфері України, що є надзвичайно важливим для подальшого

поступу галузі. З'ясовано, що в національному законодавстві загалом сформовано засади розбудови інформаційного суспільства, прийнято нормативно-правові акти, що регулюють діяльність бібліотечної галузі, зокрема впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та формування електронних ресурсів.

Організація і управління в бібліотечній справі

15. Горбань Ю. Формування іміджу бібліотеки закладу вищої освіти в цифрову епоху / Юрій Горбань, Владислав Касьян, Наталія Гайсинюк // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2025. – Вип.15. – С. 68-81. – Бібліогр.: с. 76-78 (25 назв).

Доведено, що імідж бібліотеки закладу вищої освіти є багатовимірним феноменом, що формується на перетині реальної діяльності, комунікацій і сприйняття стейкхолдерами (студентами, викладачами та ін.), а також засобом стратегічного розвитку, що впливає на залучення користувачів, ресурсне забезпечення, інтеграцію в університетське середовище та конкурентоспроможність. В епоху цифровізації, поряд із традиційними чинниками (фонди, комфорт, персонал), ключовими стають інноваційні аспекти: впровадження інформаційних технологій; зручні цифрові сервіси (е-каталоги, бази даних, репозитарії); ефективна онлайн-комунікація (сайти, соцмережі); демонстрація інноваційності, гнучкості та адаптивності. Позитивний імідж дає змогу бібліотеці позиціонувати себе як прогресивний інформаційний, освітній і культурний центр, підвищує її цінність для університетської спільноти та партнерів і сприяє залученню ресурсів.

16. Дем'янюк Л. Міжнародна суб'єктність Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (2018–2025): управлінське бачення та стратегія Любові Дубровіної / Людмила Дем'янюк // Бібліотечний вісник. – 2025. – № 3. – С. 103-126. – Бібліогр.: с. 121-123 (33 назви).

Досліджено стратегічні напрями міжнародної діяльності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у період директорства (2018–2025) Любові Дубровіної, проаналізовано основні форми бібліотечної дипломатії.

Визначено вплив управлінських підходів на утвердження міжнародної суб'єктності бібліотеки.

17. Загуменна В. Соціокультурні практики бібліотек України в умовах цифрової трансформації та суспільних викликів / Віра Загуменна, Ярослав Хіміч, Даниїл Кузьменко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №9 (350). – С. 20-28. – Бібліогр.: с. 25-26 (23 назви).

Досліджено аспекти соціокультурних практик бібліотек України в умовах цифрової трансформації, яка стала визначальним чинником розвитку бібліотек як сучасних відкритих соціокультурних просторів. Проаналізовано дефініції поняття "соціокультурні практики" та розкрито його зміст у контексті бібліотечної діяльності. Розглянуто нові форми роботи бібліотек, що передбачають проведення онлайн та гібридних заходів, розвиток медіаграмотності й цифрової культури серед користувачів, упровадження інклюзивних цифрових сервісів, активне використання соціальних мереж, штучного інтелекту, VR/AR-технологій у соціокультурних проектах.

18. Кожем'яко В. Сучасні тенденції маркетингу у сфері бібліотечних послуг / Володимир Кожем'яко // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2025. – Вип.15. – С. 175-184. – Бібліогр.: с. 181-182 (15 назв).

Визначено, що сучасний бібліотечний маркетинг зазнає суттєвих змін, зумовлених цифровізацією. Публічні бібліотеки України приділяють значну увагу організації заходів, зокрема, виставок, лекцій, майстер-класів, презентацій книг, тренінгів із цифрової грамотності, акцій тощо. Водночас важливою тенденцією є активне застосування цифрових технологій та впровадження інтернет-маркетингу у роботу бібліотек України. Бібліотечні сайти та соціальні мережі відкривають нові можливості для взаємодії із цільовою аудиторією та є також відображенням намагання бібліотек говорити мовою молоді звичними для неї засобами.

19. Мирошник Б. Теоретико-методологічні основи менеджменту знань: імплементація у бібліотечну діяльність / Богдан Мирошник // Український

журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.14. – С. 105-117. – Бібліогр.: с. 113-114 (20 назв).

Узагальнено теоретико-методологічні основи управління знаннями та виявлено особливості їх імплементації в бібліотечну діяльність на прикладі наукових бібліотек України. У дослідженні акцентовано увагу на ролі наукових бібліотек, зокрема Національної бібліотеки ім. В. І. Вернадського та Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, у формуванні ефективних практик управління знаннями в умовах цифровізації суспільства.

20. Федорук О. Функціональне значення номенклатури справ у структурі документаційного забезпечення управління / Олеся Федорук // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №8 (349). – С. 29-35. – Бібліогр.: с. 34 (13 назв).

Розглянуто роль номенклатури справ як одного з основних інструментів організації ефективного документообігу в установах різних форм власності. Окреслено значення номенклатури справ у контексті оптимізації процесів опрацювання, формування й архівного зберігання документів, а також її вплив на підвищення оперативності та точності в роботі з документами.

21. Філіпова Л. Питання збереження електронних документів у контексті міжнародних стандартів інформаційної безпеки / Людмила Філіпова, Анна Шелестова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2024. – №4. – С. 43-55.

Розглянуто ключові аспекти управління та збереження електронних записів відповідно до міжнародних стандартів інформаційної безпеки. Наголошено на важливості впровадження комплексних стратегій для забезпечення довгострокового збереження цифрових документів. Було визначено шість основних стратегічних підходів: дотримання міжнародних стандартів; розробка комплексних політик збирання, зберігання та доступу до документів; створення операційної моделі для цифрового збереження; впровадження ефективної політики адміністрування та передачі даних;

проведення регулярного аудиту та оновлення систем; забезпечення належної освіти та навчання персоналу.

22. Юдов А. Соціальні медіа як ефективний інструментарій віддалених сервісів цифрових бібліотек / Андрій Юдов // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.14. – С. 55-64. – Бібліогр.: с. 61-62 (14 назв).

Розглянуто особливості застосування різних типів соціальних медіа в бібліотечній діяльності на сучасному етапі; з'ясовано базові характеристики соціальних медіа як інструментів віддалених сервісів цифрових бібліотек; уточнено особливості використання соціальних медіа (соціальних мереж, відеохостингів, подкастів та ін.) як сучасного інструментарію цифрових бібліотек у контексті розвитку віддалених сервісів. Виявлено найбільш ефективні типи соціальних медіа щодо специфіки розвитку віддалених сервісів цифрових бібліотек в Україні.

Бібліотечний маркетинг. Бібліотечні кадри

23. Бабкова Н. В. Підготовка фахівців бібліотечного профілю на базі Харківського інституту політичної освіти: історії, проблеми дослідження та музеєфікації / Н. В. Бабкова // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2025. – Вип. 67. – С.205-216. – Бібліогр.: с. 215 (19 назв).

Статтю присвячено підготовці бібліотечних фахівців на базі Харківського інституту політичної освіти — одного з попередників Харківської державної академії культури. Зроблена спроба реконструювати процес теоретичної та практичної підготовки майбутніх бібліотекарів вищої кваліфікації, склад науково-педагогічних працівників, що забезпечували освітній процес, перелік баз практик і список студентів — випускників 1930 р.

24. Бачинська Н. Маркетингові комунікації в умовах цифрової трансформації публічних бібліотек України / Надія Бачинська, Владислав Касьян // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.14. – С. 10-19. – Бібліогр.: с. 16-17 (13 назв).

Актуалізовано значення інструментів маркетингових комунікацій публічних бібліотек України. Висвітлено особливості використання бібліотекою цифрових каналів для взаємодії з цільовою аудиторією та розповсюдження інформації про продукти та послуги. Наголошено на посиленні цифровізації українських бібліотек в умовах війни, що проявляється у створенні електронних фондів, впровадженні цифрових технологій, розширенні онлайн-послуг.

25. Жук І. Штучний інтелект у маркетингових комунікаціях: трансформація соціальних платформ / Ілля Жук // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №8 (349). – С. 8-11. – Бібліогр.: с. 11 (3 назви).

Розглянуто роль штучного інтелекту в контексті трансформації цифрового маркетингу та комунікацій у соціальних мережах. Констатовано, що комунікаційний маркетинг зазнає суттєвих змін під впливом штучного інтелекту, який допомагає автоматизувати процеси опрацювання значних обсягів інформації та вирішити багато питань, пов'язаних з ефективним розвитком соціальних платформ. Проаналізовано основні тенденції фундаментальних змін у маркетингових комунікаціях, як-от цифровізація маркетингових комунікацій, персоналізація контенту, зростання ролі його автентичності й візуальної якості, важливість взаємодії з аудиторією, мультифункціональність фахівців.

26. Клименко О. З. Підвищення кваліфікації у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського у міжвоєнний період / Оксана Зіновіївна Клименко, Олена Леонідівна Сокур // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2025. – Вип. 1 (33). – С.7-24. – Бібліогр.: с. 20-21 (35 назв).

Представлено підвищення професійного рівня бібліотекарів у 1920-1930-ті роки функціонування Всенародної бібліотеки України (нині Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського), репрезентовано започаткування перших курсів з професіоналізації бібліотечних кадрів на базі книгозбірні. Отримано результати, які формують системні уявлення про витоки

започаткування системи підготовки та підвищення фахового рівня бібліотекарів на базі найбільшої книгозбірні держави.

27. Марковець О. В. DSpace як засіб формування електронного архіву кваліфікаційних робіт / О. В. Марковець // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2025. – Вип. 67. – С.304-314. – Бібліогр.: с. 313-314 (16 назв).

Статтю присвячено аналізу застосування програмної платформи DSpace для створення електронного архіву кваліфікаційних робіт на основі формальної моделі, розробленої автором раніше. Особлива увага приділяється функціональним можливостям DSpace, зокрема підтримці конфігурованих сутностей і налаштовуваному процесу розгляду подань, що дозволяє адаптувати систему до широкого спектра завдань, пов'язаних з архівуванням кваліфікаційних робіт.

28. Охріменко Г. Стратегії використання соціальних мереж у книжковому маркетингу / Ганна Охріменко, Олеся Федорук // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2024. – №3. – С. 32-40.

Проаналізовано стратегії просування книжкової продукції в соціальних мережах. Комплексний підхід до аналізу та розробки стратегій використання соціальних мереж у книжковому маркетингу пропонує нові ідеї та практичні рекомендації, які можуть бути використані видавцями та авторами для підвищення ефективності своїх маркетингових зусиль та збільшення продажів. Використання соціальних мереж може бути високоефективним способом просування книжок. Для видавців та авторів, які бажають використовувати соціальні медіа, важливо розробити чітку стратегію та обрати відповідні платформи для своєї цільової аудиторії. Використання соціальних мереж для просування книжок є ефективним і доступним інструментом для авторів, видавців і книгарень.

29. Рудиченко Ф. Можливості соціокомунікаційних технологій у персоналізації та удосконаленні навчання / Федір Рудиченко // Наукові праці

Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2025. – Вип. 74. – С. 191-203. – Бібліогр.: с. 200-201 (12 назв).

Встановлено можливості соціокомунікаційних технологій у персоналізації та удоступненні освітніх послуг. В умовах соціальної взаємодії сьогодні пріоритетними засобами комунікації та обміну інформацією стають платформи для дистанційного навчання, інструменти інтерактивного передавання знань, месенджери, соціальні медіа та сервіси відеозв'язку. Вони забезпечують оперативну комунікацію, сприяють ефективній співпраці та підтримують постійний зворотний зв'язок між учасниками освітнього процесу.

30. Філіпова Л. Я. Сучасні тенденції розвитку освітніх програм інформаційно-документного профілю в Україні / Л. Я. Філіпова, В. О. Брусенцев, А. М. Шелестова // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2025. – Вип. 67. – С.73-94. – Бібліогр.: с. 91-92 (18 назв).

Визначено та охарактеризовано існуючі в інформаційному суспільстві виклики для освітніх процесів в Україні, зокрема для закладів вищої освіти (ЗВО). Здійснено детальний аналіз змісту ОП інформаційно-документного профілю за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», на прикладі Харківської державної академії культури (ХДАК). Описано фахові компетентності та професійно орієнтовані результати навчання бакалаврської й магістерської ОП, які спрямовані на посилення інформаційно-технологічного навчання.

31. Шкіцька І. Модернізація програм підготовки бібліотечних фахівців у відповідь на виклики сьогодення / Ірина Шкіцька // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №9 (350). – С. 3-10. – Бібліогр.: с. 8-9 (12 назв).

Проаналізовано сучасні вимоги до працівників бібліотек з огляду на трансформацію їхньої діяльності. Розглянуто нові форми роботи фахівців та інновації у традиційних видах бібліотечної діяльності; окреслено компетентності бібліотекарів крізь призму цих змін. Досліджено особливості трансформацій у роботі відділу опрацювання літератури, в обслуговуванні

читачів, рекаталогізації, поповненні бібліотечних фондів, підготовці експозицій.

Історія бібліотечної справи та бібліотекознавства

32. Воляннюк О. Каравелівська бібліотека-філія: історія та сучасність / Ольга Воляннюк // Бібліотечна планета. – Київ, 2025. – №1 (107). – С. 20-24.

Репрезентовано основні віхи розвитку Каравелівської бібліотеки-філії, наголошено на її динамічній суспільній ролі в підтримці культурного розвитку громади. Йдеться, зокрема про: організацію численних благодійних акцій, співпрацю з освітніми установами, громадськими організаціями, місцевою владою та підприємцями, реалізацію спільно з партнерами проєктів, 20 спрямованих на покращення якості життя місцевих мешканців і популяризацію здорового способу життя.

33. Медведь М. Місія успіху: роль очільників Наукової бібліотеки Ужгородського університету в її 80-річній історії / Марія Медведь // Бібліотечний вісник. – 2025. – № 3. – С. 85-102. – Бібліогр.: с. 98-99 (17 назв).

Досліджено роль очільників бібліотеки Ужгородського національного університету у становленні та розвитку університетської книгозбірні впродовж її 80-річної історії. Простежено долі, іноді драматичні і трагічні, всіх керівників, а саме: Євгена Шадурова, Олени Фесенко, Івана Киричка, Івана Сабодоша, Олени Почекутової, Наталії Гунько та Марії Медведь, показано, як їхні наукові інтереси, відданість своїй справі, наполегливість, мудрість чи зважений ризик послужили в різні історичні періоди становленню бібліотеки, запровадженню нових методик обслуговування, розширенню її структури, комп'ютеризації тощо.

34. Нудищук Г. Публічні бібліотеки України як осередки протидії російській пропаганді в умовах війни / Галина Нудищук // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.14. – С. 177-188. – Бібліогр.: с. 184-185 (22 назви).

Досліджено роль публічних бібліотек України як осередків протидії російській пропаганді в умовах війни. Нині публічні бібліотеки України

опинилися перед викликами, породженими російсько-українською війною, і одним із них є поширення російської пропаганди і проросійських наративів в інформаційному просторі нашої країни. Як мультифункціональні та інформаційні центри громад публічні бібліотеки в багатьох регіонах перетворюються на осередки протидії російській пропаганді, що вимагає від бібліотечних фахівців зміни підходів до роботи як з інформаційними джерелами, вебресурсами та соцмережами, так і зі своїми відвідувачами. Поряд із наданням психологічної допомоги та активною волонтерською підтримкою публічні бібліотеки України активізують соціально-комунікаційну діяльність, пов'язану із захистом інформаційного простору, а саме – боротьбою з фейками, дезінформацією та кіберзагрозами.

35. Прокопенко Л. Повернення втраченого: з історії руйнування та відновлення бібліотеки Левенського університету у XX столітті / Лілія Прокопенко, Ірина Лісова // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №5 (346). – С. 48-52. – Бібліогр.: с. 51-52 (18 назв).

Висвітлено історичні умови та обставини умисного знищення німецькими військами наукової бібліотеки Левенського католицького університету під час Першої та Другої світових воєн 1914 р. і 1940 рр.

Увагу зосереджено на вивченні досвіду відновлення книгозбірні. Продемонстровано практику притягнення до відповідальності Німеччини за знищення бібліотеки як важливого європейського інтелектуального осередку й відшкодування завданих німецькою армією збитків. Розглянуто шляхи та джерела наповнення фонду, зокрема зусиллями бібліотечної спільноти Німеччини. Схарактеризовано внесок окремих організацій, установ та осіб — представників Великої Британії, США, Франції — у реконструкцію будівлі бібліотеки та відновлення її фонду.

36. Прокопенко Л. С. Бібліотеки Хорватії під час та після Хорватської війни: хроніка втрат та досвід відновлення / Лілія Сергіївна Прокопенко // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2025. – Вип. 1 (33). – С.25-39. – Бібліогр.: с. 35-36 (23 назви).

Розглянуто втрати та руйнування, функціонування бібліотек, роботу бібліотекарів і стан бібліотечної справи Хорватії під час Хорватської війни 1991-1995 років. Підкреслено, що репрезентація і вивчення досвіду бібліотек Хорватії, здобутого під час та після війни, є важливими для повоєнного відновлення бібліотечної справи України.

37. Чегринець М. Процеси систематизації у Харківській державній науковій бібліотеці імені В. Г. Короленка: традиції та виклики цифрової епохи (до 195-річчя ХДНБ ім. В. Г. Короленка) / Марія Чегринець // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №9 (350). – С. 10-20. – Бібліогр.: с. 18-19 (16 назв).

Розглянуто актуальні питання роботи фахівців-систематизаторів; наведено відомості щодо становлення й здобутків колективу працівників відділу наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка, які протягом багатьох років копіткою повсякденною працею вписували нові сторінки в історію книгозбірні й зробили неоціненний внесок в її історичне минуле та розвиток майбутнього. Зосереджено увагу на основних етапах формування відділу, особливостях його функціонування в різні історичні періоди та викликах, що постають перед сучасними систематизаторами в умовах цифровізації, оновлення інформаційних ресурсів і змін у структурі знань.

Видатні діячі бібліотечної справи

38. Олексів І. Референтна і бібліотечна діяльність Мирона Кордуби (1876-1947) у наукових, культурно-просвітніх, громадсько-політичних товариствах Галичини та Буковини / Ілона Олексів // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2024. – Вип. 16 (32). – С. 300-318. – Бібліогр.: с. 312-314 (33 назви).

Висвітлено маловідомі аспекти наукової та громадсько-організаційної діяльності Мирона Кордуби на посаді бібліотечного референта й делегата від Наукового товариства імені Шевченка на міжнародних наукових конгресах, конференціях, з'їздах, форумах. Досліджено шлях формування компетенцій

бібліотечної роботи та реферування, розглянуто головні засади бібліотекознавчої й референтної діяльності українського вченого. Відображено його участь у функціонуванні та розбудові бібліотек українських товариств, які він очолював.

39. Соляник А. Визначна лідерка київської бібліотечної освітньо-наукової школи (до ювілею Тетяни Василівни Новальської) / Алла Соляник, Галина Пристай // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №10 (351). – С. 48-52. – Бібліогр.: с. 51-52 (20 назв).

Статтю присвячено з нагоди відзначення ювілею докторки історичних наук, професорки, професорки кафедри інформаційної діяльності та зв'язків з громадськістю Київського національного університету культури і мистецтв (КНУКіМ) Тетяни Василівни Новальської. Майже 50 років професійної діяльності Тетяни Василівни пов'язані з Київським національним університетом культури і мистецтв. Тетяна Василівна — обдарована дослідниця. Її науковий доробок становлять понад 200 фундаментальних і прикладних наукових праць, серед яких: 4 монографії (2 одноосібні та 2 у співавторстві), 93 наукові статті (у тому числі більш як 10 — в іноземних виданнях), 66 тез наукових доповідей, 33 науково-методичні матеріали, 36 рецензій, 2 дисертації, 2 автореферати (кандидатської та докторської) дисертацій, 4 біобібліографічні посібники тощо. Як досвідчена, талановита дослідниця, педагогиня, продуктивна керівниця Т. Новальська бере активну участь у підготовці й атестації наукових і науково-педагогічних кадрів. Відомо, що талановита людина талановита в усьому. Трудовий кадастр ювілярки є свідченням високого рівня затребуваності на важливих ділянках наукової, освітньої, виховної й організаційної діяльності закладу вищої освіти; вміння оперативно й ефективно реагувати на нові виклики глобалізованого цифрового суспільства та численні трансформації вищої бібліотечно-інформаційної освіти України; тощо.

40. Ферштей В. На службі науки і культури: до 90-річчя від Дня народження Олега Купчинського / Василь Ферштей // Записки Львівської національної

наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2024. – Вип. 16 (32). – С. 474-486. – Бібліогр.: с. 485-486 (21 назва).

Статтю присвячено до 90-річчя з нагоди ювілею видатному українському історику, архівісту, краєзнавцю та джерелознавцю Олегу Купчинському. Він присвятив своє життя збереженню та популяризації української історичної спадщини. Олег Купчинський є автором численних наукових праць, монографій та статей. Особливо цінними є його роботи з джерелознавства, які стали основою для подальших досліджень багатьох поколінь істориків.

Міжнародне співробітництво

41. Бондаренко А. О. Державна політика популяризації читання в країнах Європи / А. О. Бондаренко // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2025. – Вип. 67. – С.32-47. – Бібліогр.: с. 42-44 (35 назв).

Проаналізовано державну політику популяризації читання в Польщі, Фінляндії, Великій Британії, Німеччині та Франції у 2015–2025 рр. Визначено ключові напрями підтримки читання: законодавче регулювання, модернізація бібліотек, цифровізація, програми сімейного читання.

42. Дем'янюк Л. Міжнародне співробітництво Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: розвиток соціокультурної та наукової комунікації / Людмила Дем'янюк, Лариса Матвійчук, Вікторія Горєва // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2024. – №3. – С. 8-20.

Вивчено зміни в аспектах актуалізацію міжнародної комунікації Національної бібліотеки України імені В. І.Вернадського протягом 2022-2023 років та виявлено основні напрями і форми міжнародної взаємодії.

43. Залогіна О. Штучний інтелект та інформаційна грамотність користувачів: досвід закордонних бібліотек / Олександра Залогіна // Бібліотечна планета. – Київ, 2025. – №2 (108). – С. 23-27. – Бібліогр.: с. 26-27 (23 назви).

Висвітлено досвід закордонних бібліотек, які прагнуть адаптувати свою діяльність до потреб користувачів, де штучний інтелект (ШІ) стає значущим

інструментом. Основним керівництвом для впровадження ШІ в бібліотечному секторі є документ *IFLA Developing a Library Strategic Response to Artificial Intelligence*, опублікований у листопаді 2023 р. Інтеграції ШІ в книгозбірнях приділяють велику увагу багато дослідників. Серед напрямів інтеграції штучного інтелекту в освітні простори бібліотек з метою покращення інформаційної грамотності користувачів виділено такі: освітні семінари про ШІ, перевірка фактів та критичне мислення, автоматизовані рекомендаційні системи, чат-боти та віртуальні асистенти.

44. Каденко В. Видавництво «ДЖ. ДЖ.»: Культурний міст між Австрією і Україною / Вікторія Каденко // *Бібліотечний вісник*. – 2025. – № 2. – С. 103.

Розглянуто важливість існування австро-українського видавництва «Дж. Дж.» у сучасних умовах воєнного стану. Доведено важливість історико-спадкових надбань для розуміння майбутніх поколінь культурно-історичної спадщини для міжкультурного і міжнаціонального обміну на прикладі видавництва «Holder-Pichler-Tempsky».

45. Клименко О. Підтримка українських біженців з боку бібліотек Великої Британії / Оксана Клименко, Олена Сокур // *Вісник Книжкової палати*. – Київ, 2025. – №8 (349). – С. 47-52. – Бібліогр.: с. 50-51 (14 назв).

Досліджено діяльність бібліотек Великої Британії з підтримки українських біженців і сприяння їх адаптації за кордоном у сучасних умовах російсько-української війни. Аргументовано, що публічні бібліотеки Великої Британії, допомагаючи українцям, реалізують такі сутнісні функції, як інформаційна, освітня, консультаційна, комунікаційна, рекреаційна та дозвілєва. Зроблено висновок, що публічні бібліотеки Великої Британії — це безпечні простори, у межах яких українці знаходять підтримку й інформаційне забезпечення для ефективної адаптації до нових соціокультурних умов, інтелектуального та духовного розвитку.

46. Прокопенко Л. Бібліотека як мішень: хроніка втрат національної та університетської бібліотеки Боснії і Герцеговини / Лілія Прокопенко //

Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2025. – Вип.15. – С. 186-201. – Бібліогр.: с. 197-199 (24 назви).

Розглянуто обставини спалення Національної та університетської бібліотеки Боснії і Герцеговини під час Боснійської війни та особливості її повоєнного відновлення і функціонування у контексті осмислення ролі та цінності національної бібліотеки задля підтримки національної ідентичності.

47. Прокопенко Л. Міжнародні ініціативи ЮНЕСКО з відновлення бібліотек після Другої світової війни / Лілія Прокопенко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2025. – Вип. 74. – С. 223-244. – Бібліогр.: с. 237-240 (28 назв).

Досліджено зміст та впровадження міжнародних ініціатив ЮНЕСКО з повоєнного відновлення бібліотек, реалізованих після Другої світової війни. Визначено їх внесок у розвиток бібліотечної справи та підтримку суспільства після війни.

48. Сенченко М. Централізована каталогізація у країнах світу: технології, процеси, вплив на бібліотечну діяльність / Микола Сенченко, Михайло Онищук // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №6 (347). – С. 3-8.

Розроблено унікальні системи, що об'єднують національні бібліотеки (national libraries), кооперативні платформи (cooperative platforms) і сучасні технології створення бібліографічних записів (bibliographic records).

49. Симоненко О. Інтернет-ресурси як інструмент для збереження культурної спадщини при надзвичайних ситуаціях: досвід США / Олена Симоненко, Тетяна Симоненко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2025. – Вип. 74. – С. 256-276. – Бібліогр.: с. 272-273 (14 назв).

Проаналізовано інструменти та ініціативи ключових інтернет-ресурсів, які використовуються в США для захисту культурної спадщини під час надзвичайних ситуацій. Серед них виділяються California Preservation Program, що надає комплексну підтримку, та Північно-Східний центр збереження документів (NEDCC) з інструментом “dPlan” для планування заходів. Крім

того, у статті надано детальний огляд інтернет-ресурсів Американської бібліотечної асоціації (ALA) та Бібліотеки Конгресу США, які відіграють значну роль у збереженні бібліотечних колекцій. Окремо приділено увагу міжнародним організаціям, таким як World Monuments Fund і Getty Conservation Institute, які займаються захистом архітектурної спадщини та реставрацією культурних цінностей.

50. Сідина О. Мультивимірна модель бібліотечного простору в епоху конвергенції: зарубіжний науковий дискурс / Олександр Сідина // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.14. – С. 44-54. – Бібліогр.: с. 51-52 (22 назви).

Використано комплекс підходів і методів: дискурс як методологічно важливий концепт під час вивчення студій та підходів до бібліотечного простору у зарубіжній науці; системний підхід, із позиції якого бібліотека позиціонується як автономна система, та структурно-функціональний підхід, що допоміг розкрити виміри бібліотечного простору і трактувати його як частину загального соціокультурного середовища; субстанційний підхід, який розкрив особливості реструктуризації бібліотечного простору у напрямку мультивимірності (взаємозбагачення віртуального, фізичного та соціального просторів); методи аналізу і синтезу, описовий метод.

51. Яворська Т. Міжнародна співпраця бібліотек України: сучасний стан і перспективи розвитку / Тетяна Яворська, Ангеліна Лихогляд // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №5 (346). – С. 31-39. – Бібліогр.: с. 37-38 (19 назв).

Констатовано, що міжнародна співпраця бібліотек сприяє обміну досвідом завдяки участі в міжнародних програмах і проєктах, членству в міжнародних бібліотечних організаціях, організації та проведенню міжнародних заходів. В умовах сучасних викликів, спричинених війною, міжнародна співпраця українських бібліотек має важливе значення, оскільки сприяє збереженню національної культурної спадщини, посиленню вітчизняної

присутності на міжнародному рівні, зростанню ролі українських бібліотек в європейському просторі. Зосереджено увагу на нормативно-правовому регулюванні міжнародної співпраці вітчизняних бібліотек, схарактеризовано її основні напрями та форми.

Бібліотечна система України. Окремі бібліотеки

52. Волошин Д. Бібліотеки в умовах війни: історичний аспект / Дмитро Волошин // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2025. – Вип. 74. – С. 143-175. – Бібліогр.: с. 163-167 (42 назви).

Висвітлено історичний досвід діяльності бібліотек в Україні та за її межами в умовах війн, окупацій та політичних репресій є важливим джерелом для розуміння ролі бібліотечних установ у збереженні національної культури, освіти та ідентичності. Особливий інтерес становить досвід роботи бібліотек у трьох контекстах: під час окупаційних режимів на території України, коли бібліотеки зазнавали знищення, цензури, розграбування або використовувалися окупаційною владою для пропаганди; у таборах військовополонених, інтернованих та переміщених осіб за межами України, де бібліотеки відігравали роль освітніх і культурних центрів для збереження національної ідентичності та самоорганізації спільнот; а також в умовах державної цензури та ідеологічного тиску у періоди війн та політичних переслідувань у Російській імперії та СРСР, коли бібліотечна діяльність підпадала під жорсткий контроль, зазнавала ідеологічного впливу та була інструментом як пропаганди, так і інтелектуального опору.

53. Дем'янюк Л. Австрійська бібліотека в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського: соціокультурний аспект діяльності / Людмила Дем'янюк, Галина Безпала // Бібліотечний вісник. – 2025. – № 2. – С. 51-59. – Бібліогр.: с. 58 (15 назв).

Досліджено соціокультурний аспект Австрійської бібліотеки в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського, розкрито її роль у контексті українсько-австрійських відносин як осередку культурного та наукового взаємообміну. Відзначено вагому роль Австрійської бібліотеки як

інтеграційної платформи міжкультурної комунікації, що сприяє розвитку наукового й культурного обміну між Україною і Австрією.

54. Красинський О. Д. Трансформація ролі бібліотек у цифровому освітньому середовищі / О. Д. Красинський // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2025. – Вип. 67. – С.138-153. – Бібліогр.: с. 149-151 (28 назв).

Висвітлено ключові виклики та тенденції, що зумовлюють трансформацію бібліотек в умовах цифрової епохи. Розглянуто приклади успішної трансформації бібліотечних сервісів, зокрема в Науково-технічній бібліотеці НУ «Львівська політехніка» та ЛННБ ім. В. Стефаника, які впроваджують інноваційні послуги на основі штучного інтелекту (ШІ), відкритої науки та онлайн-комунікації з користувачами.

55. Кудлай В. Публічні бібліотеки України як центри культурної пам'яті та збереження видань в умовах військових загроз / В'ячеслав Кудлай // Бібліотечний вісник. – 2025. – № 3. – С. 16-29. – Бібліогр.: с. 27-28 (11 назв).

Проведено порівняльний аналіз офіційної статистики діяльності публічних бібліотек за 2021–2023 рр., з'ясовано масштаби впливу воєнних загроз на їхню роботу. Окреслено можливі сценарії подальшого розвитку в кризових умовах. Запропоновано практичні підходи до модернізації бібліотечної діяльності, адаптації до умов воєнного стану та інтеграції інноваційних цифрових сервісів.

56. Румик Д. Соціальні мережі як основа медіасередовища публічних бібліотек України / Дмитро Румик // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №10 (351). – С. 10-15. – Бібліогр.: с. 14 (18 назв).

З'ясовано роль соціальних мереж у формуванні медіасередовища публічних бібліотек України. Проаналізовано досвід використання платформи Facebook у роботі книгозбірень і визначено особливості їх активності у цифровому середовищі. Проведено типологізацію стратегій формування медіа середовища публічними бібліотеками України. Зосереджено увагу на ролі українських книгозбірень в умовах війни. Зроблено висновок, що сучасні

соціальні мережі становлять фундаментальну основу медіасередовища публічних бібліотек України й відіграють важливу роль у забезпеченні й розширенні доступності послуг.

57. Соколов В. Модульні бібліотеки: переваги та перспективи використання / Віктор Соколов // Бібліотечний вісник. – 2025. – № 3. – С. 55-72. – Бібліогр.: с. 69-70 (23 назви).

Висвітлено розвиток, особливості діяльності модульних бібліотек, специфіку їхнього функціонування, з'ясування ролі «нетрадиційних» установ у трансформації соціокультурної діяльності бібліотек, зокрема в умовах воєнного стану в Україні.

58. Тарасенко Н. Роль бібліотек у створенні та поширенні наративів про російсько-українську війну / Наталія Тарасенко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2025. – Вип. 74. – С. 118-142. – Бібліогр.: с. 131-135 (31 назва).

Здійснено науковий аналіз ролі бібліотек у формуванні наративів про російсько-українську війну з точки зору їх функціонування як загальносуспільних інформаційних центрів, що надають доступ до верифікованої та структурованої інформації, а також створених на її основі нових ресурсів. Вивчено та систематизовано наукові та інформаційно-аналітичні продукти, створені науковими співробітниками СІАЗ НБУВ за три роки повномасштабної війни Росії проти України. Встановлено, що за своєю тематикою, фактологічним та подієвим наповненням, висновками, сформульованими на основі аналізу експертних оцінок та прогнозів, вони є ресурсом, що дає змогу встановити деталі і послідовність перебігу військових, політичних, економічних процесів періоду повномасштабної війни.

Основні напрями бібліотечної діяльності

59. Богомол І. Бібліотека для всіх і для кожного / Інна Богомол // Бібліотечна планета. – Київ, 2025. – №1 (107). – С. 17-19.

Висвітлено напрями роботи, які визначені в Національній стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 р. у Публічній

бібліотеці Шумської міської ради. Зокрема, розглянуто, що бібліотека використовує свої можливості для підвищення рівня цифрової грамотності користувачів, організовує творчі зустрічі з письменниками, проводить заняття для практичних психологів та соціальних педагогів, тощо. Оновлена бібліотека повертає інтерес до читання та є доступною для всіх груп населення, включаючи осіб із різними потребами та видами обмежень.

60. Гайдай Ю. Креативні простори у дитячих бібліотеках: сутність, можливості та український досвід реалізації / Юрій Гайдай // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2025. – Вип.15. – С. 154-163. – Бібліогр.: с. 160-161 (18 назв).

Підсумовано, що інновації у діяльності бібліотеки – це інструмент зміни її ролі у сучасному суспільстві, що відбувається за рахунок урізноманітнення платформ та напрямів комунікації з користувачами, що, зі свого боку, призводить до збільшення кількості учасників креативних подій у бібліотеці. Креативний простір бібліотеки визначено як різновид просторів бібліотечних послуг, які повністю або частково зосереджені на створенні нетекстового контенту (малюнки і фотографії, аудіоматеріали, відео, вебмедіа та багато іншого), а не тільки на його споживанні. Зокрема, акцентовано, що креативні простори у дитячих бібліотеках – це не просто інноваційний формат роботи, а нова парадигма взаємодії з користувачем, яка ґрунтується на принципах співтворчості, гнучкості, інклюзивності та доступності.

61. Горбань Ю. І. Напрями адаптації публічних бібліотек України в цифровому суспільстві / Ю. І. Горбань, В. В. Касьян, Л. І. Прокопенко // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2025. – Вип. 67. – С.112-124. – Бібліогр.: с. 122-123 (15 назв).

Статтю присвячено аналізу ролі та трансформації публічних бібліотек в умовах становлення цифрового суспільства. Обґрунтовано актуальність теми через необхідність адаптації бібліотек до нових інформаційних потреб та технологічних реалій. Проаналізовано ключові характеристики цифрового суспільства, що впливають на діяльність бібліотек: інформаційне

перевантаження, мережева взаємодія, культура участі, цифрова нерівність. Розглянуто еволюцію функцій публічних бібліотек — від традиційних книгосховищ до багатофункціональних центрів знань, комунікації та цифрової інклюзії.

62. Гришко О. Формування іміджу бібліотеки в молодіжному середовищі: український та світовий досвід. / Олег Гришко // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2025. – Вип.15. – С. 164-174. – Бібліогр.: с. 171-172 (21 назва).

Здійснено порівняльний аналіз українського та світового досвіду формування іміджу бібліотек у молодіжному середовищі, виявлено спільні й відмінні тенденції у досліджуваній проблемі. Встановлено, що сучасний імідж бібліотеки серед молоді створюється завдяки перетворенню її на багатофункціональний простір та поєднанню традиційних функцій бібліотеки з інноваційними формами діяльності. Порівняльний аналіз українського та світового досвіду формування іміджу бібліотек у молодіжному середовищі дає змогу визначити як загальні тенденції, так і відмінності в роботі сучасних книгозбірень.

63. Дем'янюк Л. Пресслужба Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського як стратегічний інструмент соціокультурної комунікації у кризові періоди (2020–2024) / Людмила Дем'янюк, Марія Кулик, Зоя Шарикова // Бібліотечний вісник. – 2025. – № 4. – С. 23-40. – Бібліогр.: с. 36-38 (24 назви).

Проаналізовано діяльність Пресслужби Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 2020–2024 рр. як стратегічного інструменту соціокультурної комунікації в кризових умовах, розкрито її роль у формуванні публічного іміджу Бібліотеки, реалізації просвітницької функції та забезпеченні ефективної взаємодії з громадськістю та засобами масової інформації.

64. Збанацька А. Мотивація консалтингової діяльності: бібліотечний аспект / Альона Збанацька // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2025. – №1. – С. 38-48.

Проаналізовано основні причини залучення інформаційних консультантів до бібліотечної сфери, що стосувалися різних напрямів роботи бібліотеки. Під час дослідження інформаційного консалтингу в бібліотечній сфері комплексно висвітлено причини залучення інформаційних консультантів до бібліотек. Аналіз публікацій дозволив розкрити зміст основних причин залучення консультантів, якими активно послуговувалися в теорії та практиці бібліотекознавства. Виявлено, що консультанти залучалися для допомоги бібліотекам у визначенні, проєктуванні та впровадженні рішень для різноманітних стратегічних, управлінських, операційних, людських ресурсів. Вони призначені для того, щоб завчасно виявити проблеми, які були в бібліотеці; якщо їх не усунути вчасно – це могло негативно позначитися на роботі бібліотеки.

65. Міронов В. Цифровізація бібліотечних сервісів Одещини: досвід та перспективи / Володимир Міронов // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.14. – С. 118-129. – Бібліогр.: с. 126-127 (21 назва).

Розглянуто специфічні риси бібліотечної мережі регіону, визначено її основу (Одеська національна наукова бібліотека) та проаналізовано основні напрями цифрової трансформації. Встановлено, що на сучасному етапі Одеська національна наукова бібліотека активно впроваджує і розвиває віртуальні сервіси, спрямовані на оперативне та якісне задоволення інформаційних і культурних потреб користувачів за допомогою цифрових технологій. Окреслено основні напрями використання інформаційно-комунікаційних технологій у діяльності бібліотек Одещини.

66. Наливайко О. О. Політика цифровізації бібліотеки: тенденції і напрями впровадження / О. О. Наливайко // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків, 2025. – Вип. 67. – С.95-111. – Бібліогр.: с. 107-109 (34 назви).

Розглянуто тенденції впровадження політики цифровізації в діяльність бібліотек. Досліджено перспективні напрями використання автоматизованих

бібліотечних інформаційних систем, роботизованих рішень для формування електронних бібліотечних колекцій, управління бібліотечним фондом, інтегрування цифрових бібліотек у системи управління знаннями, модернізації системи каталогізації та обліку бібліотечних фондів, розроблення інформаційно-пошукових систем бібліотек. Встановлено, що сучасні бібліотеки активно впроваджують інституційну політику цифровізації на всіх етапах функціонування інформаційних ресурсів.

67. Румик Д. Цифрова модернізація публічних бібліотек України через призму медіасередовища: досвід та перспективи / Дмитро Румик // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2025. – Вип.15. – С. 100-110. – Бібліогр.: с. 107-108 (21 назва).

Досліджено процеси цифрової модернізації публічних бібліотек України через призму медіасередовища. Виявлено поступову зміну традиційної моделі бібліотеки та впровадження у її роботу цифрових комунікацій. Проаналізовано проблеми впровадження цифрових технологій у роботу українських бібліотек. З'ясовано наявність диференціації у масштабах цифрової модернізації між різними видами бібліотек. Значний цифровий розрив спостерігається між всеукраїнськими, обласними та міськими, сільськими, селищними бібліотеками України.

Формування бібліотечних фондів

68. Діанова Н. М. Наукова спадщина архієпископа Гавриїла (Розанова) у фондах Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова / Наталія Миколаївна Діанова // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, 2025. – Вип. 1 (33). – С.153-165. – Бібліогр.: с. 162-163 (23 назви).

Проаналізовано науково-історичну спадщину Херсонського архієпископа, дослідника історії Південної України та українського козацтва Гавриїла (Розанова). Зазначено, що праці архієрея зберігаються у фондах Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова і є не лише важливим джерелом для дослідження історії південного краю, але й раритетною цінністю, так як ніколи не перевидавались.

69. Кольбух М. Рукописна спадщина Добромильського монастиря у фондах Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника / Марія Кольбух // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2024. – Вип. 16 (32). – С. 200-232. – Бібліогр.: с. 223-226 (47 назв).

Виявлено та подано огляд рукописів і рукописних книг, що були власністю Добромильського монастиря, а тепер зберігаються у фондах Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. Встановлено шляхи їхнього надходження до Бібліотеки.

70. Сеник Я. Шляхи комплектування фондів на прикладі нових надходжень до архіву Івана Калиновича / Ярослав Сеник // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2024. – Вип. 16 (32). – С. 260-299. – Бібліогр.: с. 287-292 (69 назв).

Статтю присвячено новим надходженням до особистого архіву видатного бібліографа Івана Титовича Калиновича у відділ рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаника, які передала його родина з Канади. Досліджено деякі маловідомі аспекти громадсько-політичної та бібліографічної діяльності І. Калиновича під час еміграції у Відні, зокрема взаємини із Михайлом Грушевським у 1919-1923 рр. Проілюстровано статтю фотокопіями документів.

Стародруки, рідкісні видання. Колекції, архіви

71. Дояр Л. Книгодруки часів самостійної УНР (січень—квітень 1918 року) та Гетьманату Павла Скоропадського (квітень—грудень 1918 року) / Лариса Дояр // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №6 (347). – С. 34-39. – Бібліогр.: с. 38-39 (12 назв).

Порушено проблему розбудови держави в Україні в період революції та боротьби за збереження української державності (1917—1921). Спираючись на фонди Державного архіву друку Книжкової палати України, авторка здійснила контент-аналіз українських книг, випущених упродовж 1918 р. у різних друкарнях і видавництвах, за результатами якого констатує особливу

акцентуацію процесів державного будівництва на сторінках тогочасних видань. Використаний наратив, через маловживаність, є науково затребуваним і вкрай актуальним.

72. Максимчук О. Теорія інтертекстуальності та дослідження українських стародруків / Ольга Максимчук // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2025. – Вип. 74. – С. 33-50. – Бібліогр.: с. 44-47 (26 назв).

Продemonстровано доцільність використання теорії інтертекстуальності в сучасних книгознавчих студіях. Окреслено поняття інтертекстуальності, метатексту, паратексту та впровадження їх використання у рамках книгознавчих досліджень на прикладі українських стародруків XVII ст.

73. Різун Н. Джерела до біографії Юліана Опільського у відділі рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника / Назар Різун // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2024. – Вип. 16 (32). – С. 319-334. – Бібліогр.: с. 329-331 (38 назв).

Класифіковано й проаналізовано документи, які висвітлюють життєпис визначного українського письменника Юліана Опільського. Ці джерела зібрала в одну колекцію його донька Анна Рудницька. Хронологічно колекція охоплює період 1860-2003 рр. Оцінено багатогранну інтелектуальну спадщину Ю. Рудницького, осмислено історію української літератури.

74. Сербін О. Колекції рідкісних і цінних книг як об'єкт збереження національної пам'яті держави / Олег Сербін // Бібліотечна планета. – Київ, 2025. – №2 (108). – С. 4-6.

Досліджено колекції відділу рідкісних і цінних книг НБУ ім. Ярослава Мудрого. Фонд даного відділу містить: рукописні книги; видання, надруковані раннім кириличним шрифтом; видання гравданського друку 1708-1860 рр.; книги з автографами й дарчими написами провідних вчених, письменників,

літературознавців, істориків, тощо. Надзвичайно цікавими є колекції відділу, зокрема – видання з Української бібліотеки імені Симона Петлюри в Парижі.

75. Черновол І. Досвід роботи з особовими колекціями: історія походження та реконструкція книгозбірні Федора Вовка / Ірина Черновол // Бібліотечний вісник. – 2025. – № 4. – С. 112-131. – Бібліогр.: с. 124-126 (51 назва).

Розглянуто історію походження та реконструкції особового книжкового зібрання Федора Вовка, яке зберігається у фондах Наукової бібліотеки Інституту археології Національної академії наук України, та представлено авторський досвід роботи з колекцією. Зазначена вагома роль О. Алешио в історії перевезення наукової спадщини Ф. Вовка в Україну та його роль у створенні Музею (Кабінету) антропології та етнології ім. проф. Хв. Вовка. Вивчений рух колекції як складника бібліотечного фонду та її побутування в українських інституціях, зокрема у Науковій бібліотеці Інституту археології НАН України. Визначено, що в зібранні превалює наукова література. Воно охоплює також публіцистичні видання, навчальні посібники, періодику, художню літературу.

Інформаційне обслуговування. Сучасні технології в обслуговуванні користувачів

76. Матвієнко О. Аутріч як актуальний напрям наближення бібліотечних послуг до споживачів / Оксана Матвієнко, Михайло Цивін // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2024. – Вип.14. – С. 93-104. – Бібліогр.: с. 100-101 (23 назви).

Окреслено стан аутріч-проблематики у бібліотечній справі України, виявлено настанови міжнародної бібліотечної спільноти стосовно аутріч-діяльності, з'ясовано парадигматичні відношення між термінами «аутріч» та «нестационарне бібліотечне обслуговування» задля обміну знаннями у процесі професійного спілкування.

77. Сокіл М. Б. Онтологічний підхід до структурування бази знань бібліотеки на основі метаданих. Аналітичний огляд / М. Б. Сокіл // Вісник

Харківської державної академії культури. – Харків, 2025. – Вип. 67. – С.268-279. – Бібліогр.: с. 277-278 (12 назв).

Запропоновано модель, яка зважає на специфіку метаданих бібліотечних ресурсів, що визначаються особливостями програмного забезпечення бібліотеки. Здійснено аналіз стандартів метаданих бібліотечних ресурсів та розроблено онтологічну модель, яка враховує їхню структуру. Такий підхід дозволить поліпшити взаємодію між бібліотечними системами, пошукові можливості та якість обслуговування користувачів.

Організація електронних бібліотечних ресурсів

78. Галицька С. Гайдельберзька університетська бібліотека: забезпечення доступу до електронних інформаційних ресурсів / Світлана Галицька // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №7 (348). – С. 45-52. – Бібліогр.: с. 51 (11 назв).

Розглянуто можливості Гайдельберзької університетської бібліотеки щодо надання доступу до колекцій електронних інформаційних джерел. З'ясовано, що головним завданням бібліотеки є збирання, опрацювання, систематизування та зберігання світових, насамперед німецьких, академічних інформаційних ресурсів і надання до них вільного доступу для забезпечення освітнього процесу й інформаційної підтримки наукових досліджень.

79. Кобижча Н. Бібліотеки закладів вищої освіти у забезпеченні відкритого доступу: від концепції до впровадження власних практик відкритої науки / Наталія Кобижча, Людмила Прокопенко // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2025. – Вип.15. – С. 82-99. – Бібліогр.: с. 94-95 (32 назви).

Визначено форми та види електронних інформаційних ресурсів і сервісів бібліотек закладів вищої освіти України, що відображають цільове призначення та змістове навантаження політики відкритої науки. Бібліотеки закладів вищої освіти України є вагомим складником системи наукових комунікацій і, відповідно, роблять значний внесок у впровадження концепції відкритої науки, забезпечуючи розвиток електронних ресурсів, функціонування

репозитаріїв, створення електронних бібліотек на основі власних краєзнавчих ресурсів, оцифрованих документів. Стан інформаційної представленості бібліотеку науково-освітньому просторі закладів вищої освіти сьогодні відображається через наявність веб сторінки бібліотеки, інформації про електронний каталог, електронний архів, оцифрування рідкісних видань, а відкритий доступ до передплачених наукометричних, реферативних, повнотекстових, цифрових платформ та інструментів здебільшого охоплює авторитетні наукометричні бази даних, доповнені іншими галузевими і тематичними ресурсами, сформованими відповідно до профілю закладу вищої освіти.

80. Ковтанюк Ю. Національна електронна бібліотека України: підсумки жовтневих обговорень експертною спільнотою її розбудови / Ю. Ковтанюк, С. Гарагуля // Бібліотечний вісник. – 2025. – № 4. – С. 87-111. – Бібліогр.: с. 108-109 (15 назв).

Розкрито сучасні реалії щодо розбудови в Україні міжгалузевої інформаційної системи національного рівня для забезпечення збереженості документальної історико-культурної спадщини та надання доступу до відповідної документної інформації у цифровій формі.

81. Мельник-Хоха Г. Електронне середовище Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника: реалізація сучасних запитів науки та освіти / Галина Мельник-Хоха, Валентина Мудроха // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2024. – Вип. 16 (32). – С. 186-199. – Бібліогр.: с. 196-197 (9 назв).

Виокремлено та проаналізовано основні компоненти е-середовища ЛННБ України ім. В. Стефаника і пов'язані з цим переваги, які впливають на реалізацію сучасних науково-освітніх запитів користувачів і дослідників.

Методичне забезпечення бібліотечної діяльності. Інноваційна діяльність

82. Беззуб І. Підтримка ментального здоров'я – стратегічний напрям діяльності бібліотек України в умовах війни / Ірина Беззуб, Юрій Беззуб //

Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2025. – Вип. 74. – С. 90-117. – Бібліогр.: с. 107-110 (29 назв).

Розглянуто роль бібліотек України в підтримці ментального здоров'я громадян в умовах російсько-української війни. Узагальнено напрями та форми діяльності бібліотечних установ з інформаційно-ресурсного забезпечення, безпосередньої комунікації та практичної психосоціальної підтримки населення у процесі створення вітчизняної системи охорони ментального здоров'я. Доведено, що комплекс інформаційно-комунікаційних послуг, упровадження інноваційних методик (бібліотерапії, арт-терапії), співпраця з психологами роблять бібліотеки важливим складником підтримки ментального здоров'я.

83. Берестов О. Використання штучного інтелекту та чат ботів у публічних бібліотеках / Олександр Берестов // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2025. – №1. – С. 8-16.

Розглянуто підходи до інтеграції штучного інтелекту в бібліотечну діяльність, зокрема впровадження чат-ботів для автоматизації комунікацій, покращення пошуку інформації та персоналізації послуг для користувачів. Також, було досліджено ключові напрямки застосування штучного інтелекту, включаючи автоматизацію рутинних завдань, створення інтелектуальних пошукових систем, рекомендаційних платформ та впровадження чат-ботів для забезпечення оперативного зворотного зв'язку з користувачами.

84. Варенко В. Цифрові інструменти візуалізації інформації в аналітичній діяльності / Володимир Варенко, Валерій Кушнар'ов // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Київ, 2025. – Вип.15. – С. 10-22. – Бібліогр.: с. 19-20 (12 назв).

Проаналізовано потенціал найбільш розповсюджених цифрових інструментів візуалізації інформації у практиці інформаційно-аналітичної роботи. За допомогою аналізу технологій MicrosoftPowerBi, CognosAnalytics, Graphy, Grafana, Tableau, ZohoAnalytics, GoogleCharts, Canva та інших, можливостей їх використання у інформаційно-аналітичній діяльності

визначено основні та потенційні можливості взаємодії фахівців інформаційної сфери, зокрема аналітиків, із цими технологіями. Так, інтеграція функцій MicrosoftPowerBi, CognosAnalytics, Graphy, Grafana в бізнес-аналіз дозволить оптимізувати розкриття затребуваної, значущої інформації в інформаційно-аналітичній діяльності, що є визначальним чинником успішної діяльності аналітика.

85. Демчина Л. Соціально-комунікаційні технології в контексті бібліотечно-інформаційної сфери / Любов Демчина // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – Київ, 2024. – №4. – С. 33-42.

Виявлено, що соціально-комунікаційні технології відіграють важливу роль у формуванні та функціонуванні бібліотечно-інформаційної сфери, що обумовлено швидкими темпами соціальних змін і значними внутрішніми трансформаціями бібліотечних установ під впливом процесів інформатизації. Соціально-комунікаційні технології у бібліотечно-інформаційній сфері включали: соціальні мережі, чат-боти для взаємодії з користувачами, вебінари та онлайн-лекції, автоматизовані бібліотечні інформаційні системи, мобільні додатки бібліотек, віртуальні тури, гейміфікацію. У 2024 році соціально-комунікаційні технології відображали нові властивості та відносини в бібліотечно-інформаційній сфері, а фахівцям допомагали продукувати нові ідеї, стежити за трендами розвитку предметної галузі шляхом моніторингу документно-інформаційних потоків та масивів, формулювати завдання автоматизації інформаційних процесів, впевнено почуватись ефективним комунікантом у сучасному інформаційному просторі при виконанні своїх професійних обов'язків.

86. Самохіна Н. Наукові періодичні видання у світовому дослідницькому просторі / Наталія Самохіна, Інна Пелюховська // Бібліотечний вісник. – 2025. – № 3. – С. 30-42. – Бібліогр.: с. 39-40 (9 назв).

Проаналізовано представлення у світових базах даних науково-технічної інформації та підтримка публікаційної активності наукових періодичних видань Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, для

просування яких у мережі Інтернет забезпечується постачання метаданих до низки міжнародних баз даних реферування і індексування.

Бібліографознавство

87. Кравець Д. Роль Михайла Демковича-Добрянського у виданні «Енциклопедії Українознавства» (1950-1980-ті роки) / Данило Кравець // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2024. – Вип. 16 (32). – С. 156-169. – Бібліогр.: с. 166-167 (17 назв).

Доведено, що Михайло Демкович-Добрянський брав активну участь у редагуванні та рецензуванні особливо суперечливих статей-«гасел», що стосуються історії Другої світової війни та української діаспори – «Українська Національна Рада у Львові» (1941 р.), «Українська Національна Рада у Києві» (1941 р.), «Українська Національна Рада» (1947-1978 рр.) та ін. Важливим вкладом М. Демковича-Добрянського до «Енциклопедії Українознавства» були його великі статті «Великобританія» та «Нація».

88. Очеретяна Л. Книги України у дзеркалі державної бібліографії (за матеріалами бази даних державної бібліографії "Літопис книг" за 2024 рік) / Лідія Очеретяна // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №7 (348). – С. 8-17. – Бібліогр.: с. 16-17 (15 назв).

Наведено результати бібліометричного аналізу тематичного розподілу видань у базі даних "Літопис книг" за 2024 р. відповідно до класів і розділів УДК. Виконаний бібліометричний аналіз дає змогу визначити сучасні тенденції розвитку й тематичної спрямованості вітчизняної видавничої галузі, науки та культури.

89. Павленко Т. Дослідження з питань розвитку освіти в українсько-польському науковому дискурсі (за матеріалами бібліографічного дослідження) / Тетяна Павленко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №9 (350). – С. 28-34. – Бібліогр.: с. 32-33 (10 назв).

Проаналізовано динаміку захисту наукових досліджень з питань освіти та педагогіки в Україні й Республіці Польща упродовж 2005—2024 рр. Увагу

зосереджено на бібліометричному аналізі дисертаційних робіт, що стали джерелом для формування бібліографічного показника "Освіта і педагогічна наука України і Польщі. 2005—2024". Доведено актуальність інтернаціоналізації педагогічної науки в контексті трансформацій сучасного суспільства, впливу глобалізаційних процесів, а також європейської інтеграції освітніх систем.

90. Рибчинська Н. «Праці Історично-філософичної секції» Наукового Товариства імені Шевченка за редакцією Івана Крип'якевича: інформаційно-бібліографічний сегмент / Наталія Рибчинська // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2024. – Вип. 16 (32). – С. 80-104. – Бібліогр.: с. 97-100 (35 назв).

Окреслено архітектуру історичних «Записок Наукового товариства імені Шевченка», які впродовж 1924-1937 років виходили як «Праці Історично-філософичної секції» за редакцією І. Крип'якевича. Виявлено і проаналізовано корпус інформаційно-бібліографічних матеріалів, надрукованих у восьми томах видання.

91. Руденко Є. Аналітичний огляд бібліографії Павла Загребельного / Євгенія Руденко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – 2025. – Вип. 74. – С. 318-334. – Бібліогр.: с. 329-331 (18 назв).

Здійснено дослідження бібліографії, розрізненої по багатьох виданнях у вигляді показників; враховано художню та літературознавчу спрямованість творчості П. Загребельного за допомогою використання нових теоретико-методологічних принципів. Твори П. Загребельного відомі за межами України, перекладалися багатьма мовами світу, неодноразово екранізувалися.

Книгознавство

92. Воронцова А. Книговидавнича діяльність в Україні за підсумками 2024 року / Анжела Воронцова, Наталія Музиченко // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №5 (346). – С. 21-29. – Бібліогр.: с. 28 (5 назв).

Досліджено та проаналізовано стан випуску книг і брошур в Україні у 2024 р., подано порівняльну характеристику книговидання у 2023—2024 рр.

Визначено кількісні показники українського книговидання у 2024 р. за асортиментом видавничої продукції, мовною та територіальною ознаками. Наведено статистичні дані щодо випуску книг і брошур провідними вітчизняними видавництвами різної форми власності, у тому числі сфери управління Держкомтелерадіо.

93. Денис І. Роль книги як основного виду документа в інформаційній діяльності / Ірина Денис, Оксана Гридчук, Наталія Дуда // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. – Київ, 2025. – №1. – С. 29-37.

З'ясовано, що книги слугують не лише навчальним матеріалом, але й інструментом розвитку критичного мислення, здатності аналізувати та систематизувати інформацію. Встановлено, що в умовах цифровізації освіти з'являються нові підходи до використання традиційних та електронних книжкових ресурсів.

94. Комариця М. Діалог культур і емансипація: за публікаціями журналу «Жіноча Доля» / Мар'яна Комариця // *Пресознавство*. – Львів, 2024. – Вип. 5. – С. 49-64. – Бібліогр.: с. 59-61 (23 назви).

Простежено різноаспектність і специфіку висвітлення емансипаційного руху редакцією та авторами журналу «Жіноча Доля» (Коломия, 1925-1939). Застосовано аналітичний, описовий, історичний та компаративний методи.

95. Комариця М. 100-літній ювілей Шевченка в Галичині та Наддніпрянщині: пресовий дискурс / Мар'яна Комариця // *Пресознавство*. – Львів, 2024. – Вип. 4. – С. 115-142. – Бібліогр.: с. 136-138 (46 назв).

Простежено пресовий резонанс довкола святкування 100-літнього ювілею Тараса Шевченка в Галичині та Наддніпрянщині, вплив зоборони російського уряду на прилюдні заходи, включно з панахидами, на формування потужної хвилі національного протесту, перш за все серед студентської молоді. Компаративний аналіз публікацій дає змогу визначити пріоритетність певного кола тем у публікаціях видань Галичини та Наддніпрянщини, зумовлену як історичною ситуацією, так і світоглядними чинниками.

96. Мовна М. Відновлене Наукове товариство імені Шевченка в Україні: підсумки видавничої діяльності / Маріанна Мовна // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2024. – Вип. 16 (32). – С. 170-185. – Бібліогр.: с. 182-183 (16 назв).

Досліджено підсумки видавничої діяльності відновленого НТШ в Україні, проаналізовано видавничі стратегії у випуску друкованої продукції впродовж 1989-2023 років, що всебічно висвітлює науковий та науково-популярний дискурс, а також простежено спадкоємність традицій у передачі видавничого досвіду.

97. Пірко М. Науковий контент видання «Хроніка Наукового Товариства імени Шевченка» як джерело до історії товариства (1900-1914) / Марія Пірко // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. – Львів, 2024. – Вип. 16 (32). – С. 57-79. – Бібліогр.: с. 76-77 (13 назв).

Акцентовано питання інформаційного потенціалу видання «Хроніка НТШ» як джерела до вивчення історії Товариства на тлі суспільно-політичних процесів у довоєнний період. Збірник висвітлює напрями наукової роботи НТШ у 1900-1914 роках, наукові зацікавлення українських дослідників, виміри співпраці галицьких і наддніпрянських учених в окреслений період, тощо.

98. Серeda О. Журнал «Наші Дні» (1941-1944 рр.): літопис українського культурного життя під окупацією / Оксана Серeda // Пресознавство. – Львів, 2024. – Вип. 4. – С. 143-159. – Бібліогр.: с. 154-156 (25 назв).

Досліджено особливості функціонування українського літературно-мистецького журналу «Наші Дні» під час німецької окупації та проаналізовано його редакційно-видавничу політику в умовах цензурних утисків та обмежених інформаційних можливостей. Розкрито псевдоніми і криптоніми співробітників видання.

99. Тимошик М. Багатотиражні газети: типологія, статус, функції, проблематика (за архівними документами та матеріалами Буковини) / Микола

Тимошик // Пресознавство. – Львів, 2024. – Вип. 5. – С. 89-108. – Бібліогр.: с. 106 (3 назви).

Осміслено феномен багатотиражних газет як низової ланки сукупності засобів масової інформації комуно-більшовицької системи, що зумовлює новизну дослідження. Визначено типологію сегмента преси, з'ясовано час і порядок її заснування, охарактеризовано особливості її функціонування.

100. Устіннікова Т. Аналіз стану доставляння обов'язкових примірників видань України у 2024 році / Тетяна Устіннікова, Тетяна Жигун // Вісник Книжкової палати. – Київ, 2025. – №6 (347). – С. 9-16. – Бібліогр.: с. 15 (8 назв).

Подано результати аналітичного дослідження стану доставляння суб'єктами видавничої справи й суб'єктами у сфері медіа обов'язкових примірників (далі — ОП) вітчизняних видань упродовж 2024 р. Показники, що характеризують рівень доставляння й державної бібліографічної реєстрації ОП у 2024 р., проаналізовано в порівнянні з показниками 2023 р. Розглянуто питання звітності видавців і редакцій (інших установ) у сфері медіа про випуск видавничої продукції.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Алешо О. (75)

Бабкова Н. В. 23

Бачинська Н. 24

Беззуб І. 82

Беззуб Ю. 82

Безпала Г. 53

Берестов О. 83

Богомол І. 59

Бондаренко А. О. 41

Брусенцев В. О. 30

Варенко В. 84

Власова Т. 8

Вовк Ф. (75)

Волошин Д. 52

Волянчук О. 32

Воронцова А. 92

Гавриїл (Розанов) (68)

Гайдай Ю. 60

Гайсинчук Н. 15

Галицька С. 78

Горбань Ю. 15, 61

Горєва В. 42

Гриджук О. 93

Гришко О. 62

Гунько Н. (33)

Дем'янюк Л. 16, 42, 53, 63

Демкович-Добрянський М. (87)

Демчина Л. 85

Денис І. 93

Діанова Н. М. 68

Дорош М. 8

Дояр Л. 71

Драпалюк Д. М. 1

Дубровіна Л. (16)

Дуда Н. 93

Думанський Н. 2

Жук І. 25

Забіянов Є. 6

Загребельний П. (91)

Загуменна В. 7, 17

Залогіна О. 43

Збанацька А. 64

Ісаєва О. 8	Максимчук О. 72
Каденко В. 44	Марковець О. В. 27
Калинович І. Т. (70)	Матвієнко О. 76
Калюжна Н. 11	Матвійчук Л. 42
Касьян В. 15, 24, 61	Медведь М. 33
Кершис А. 12	Мельник-Хоха Г. 81
Кирячко І. (33)	Мирошник Б. 19
Клименко О. 26, 45	Міронов В. 65
Кобижча Н. 79	Мовна М. 96
Ковтанюк Ю. 80	Мудроха В. 81
Кожем'яко В. 18	Музиченко Н. 92
Кольбук М. 69	
Комариця М. 94, 95	Наливайко О. О. 66
Копієвська О. 3	Новальська Т. 6, (39)
Кордуба М. (38)	Нудищук Г. 34
Кравець Д. 87	
Красинський О. Д. 54	Олексів І. 38
Крип'якевич І. (90)	Онищук М. 48
Кропочева Н. М. 9	Опільський Ю. (73)
Кудлай В. 55	Охріменко Г. 28
Кузьменко Д. 17	Очеретяна Л. 88
Кулик М. 63	
Кушнарьов В. 84	Павленко Т. 89
	Пелюховська І. 86
Лихогляд А. 51	Петлюра С. (74)

Пірко М. 97	Соляник А. 39
Почекутова О. (33)	
Пристай Г. 39	Тарасенко Н. 58
Прокопенко Л. 35, 36, 46, 47, 61, 79	Тимошик М. 99
Радченко А. 4	Устіннікова Т. 100
Рибчинська Н. 90	
Різун Н. 73	Федорук О. 20, 28
Руденко Є. 91	Ферштей В. 40
Рудиченко Ф. 29	Фесенко О. (33)
Рудницька А. (73)	Філіпова Л. 21, 30
Румик Д. 5, 56, 67	
	Хіміч Я. 17
Сабадош І. (33)	
Самохіна Н. 86	Цивін М. 76
Сеник Я. 70	
Сенченко М. 13, 48	Чегринець М. 37
Сербін О. 74	Черновол І. 75
Середа О. 98	
Симоненко О. 49	Шадуров Є. (33)
Симоненко Т. 49	Шарикова З. 63
Сідина О. 50	Шевченко Т. (95)
Скоропадський П. (71)	Шелестова А. 21, 30
Сокіл М. Б. 77	Шкіцька І. 31
Соколов В. Ю. 10, 57	
Сокур О. 26, 45	Щербак Ю. 3

Юдов А. 14, 22

Яворська Т. 51

ПОКАЖЧИК БІБЛІОТЕК

Австрійська бібліотека 50

Бібліотека Конгресу США 46

Гайдельберзька університетська бібліотека 74

Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського 19

Каравелівська бібліотека-філія 30

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника 51, 65, 66, 69, 77

Наукова бібліотека «Ужгородський національний університет» 31

Наукова бібліотека Інституту археології Національної академії наук України 71

Наукова бібліотека Левенського католицького університету 33

Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова 64

Науково-технічна бібліотека національного університету «Львівська політехніка» 51

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського 16, 19, 25, 50, 55, 60, 80

Національна бібліотеки України імені Ярослава Мудрого 70

Національна електронна бібліотека України 76

Національна та університетська бібліотека Боснії і Герцеговини 43

Одеська національна наукова бібліотека 61

Публічна бібліотека Шумської міської ради 56

Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка 35